

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu Român este Duminec'a și Joi'a, la fie-care două săptămâni cu adănsul Poștăriei. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la expedițiunea poștăriei, pre afara la c. r. poște cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expedițiunea. Prețulu pnenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 57.

ANULU XXV.

Sibiu 21 Iuliu (2 Aug.) 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainătate pre anu 12 fl., pre o jumătate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Ciocnirea dela Plevn'a a datu ansa la atâtea sciri varie încâtu adevêrulu este mai cu anevioia a-lu scî în urma decâtu la începutu. Atât'a este învederatu ca rusii nu s'au împedecatu în actiunile lor de locu ci mergu înainte. Cete de cavaleria rusêca cutriera dejâ vâile din tienutulu Filipopolei.

„Polit. Corr.“ i se scie din Adrianopole și Constantinopole: Bulgarii din tienutulu Filipopolei pâna la Cazanlicu s'au revoltatu. Conduși de ofițeri rusesci, cutriera localitățile ei prin cari cazacii facuse mai nainte recunoscieri, ardu sate turcesci, omóra fără mila muieri copii și bețrâni și ameninția Filipopolea... Despartieminte de cazaci cutriera în tôte direcțiunile valea Adrianopolei și fiinduca în dau nicairi de resistinția, respandescu în tôte părțile teróre.

Scirea acêst'a colorata binisioru de turcofilismu continua a spune, ca locuitorimea din Constantinopole e fôrte bogata în gróza. Mahomedanii se temu de cazaci, iera creștinii de fanatismulu musulmaniloru. Nimenea dintre turci inse nu se teme de cazaci cá sultanulu. De aceea se asigura ca vrea a-si stramutá residinția dela Constantinopole la Bruss'a în Asi'a mica.

Cumca pe rusi putienu i-a genatu afacerea dela Plevn'a, se vede din impregiurarea, ca patru dile mai încóce (în 26 Iul.) rusii au zadarnicitu ataculu combinatu alu turciloru. Acești'a se pregatisera, se dice, a atacá pe rusi de patru părți și adeva: Osmanu pasi'a dela Plevn'a, Esref pasi'a dela Rusciucu, Mehemed Ali pasi'a dela Siuml'a și Suleiman pasi'a dela Adrianopole. Suleiman pasi'a fu batutu de divisiunea lui Ehrenwert și Testitceff la Carabunar între Eschisagra și Iamboli. Perderea turciloru, dice o telegrama a foiei „Fremdenblatt“, este 1500 morti și râniti, dara numerulu celoru ce lipsescu e mare. În aceeași lupta au perdutu turcii și 10 tunuri. Cea mai însemnata perdere dupa fói'a citata este, ca drumulu de feru dela Iamboli pâna la Hermanli, care se imbuca în lini'a principala Filipopole și Constantinopole, este în mânilor rusiloru și comunicatiunea pe drumulu de feru Filipopole și Constantinopole este sistata; totu asiá este sistata și lini'a telegrafica.

Unu incidentu tragi-comicu spune telegram'a citata din diu'a bataliei dela Carabunar. Unu regimentu de cavaleria erá numai unu milu departe de câmpulu de lupta. Comandantulu inse a denegatu participarea la batalia sub cuventu, ca elu nu se tiene de armat'a Balcanului a lui Suleiman, ci de armat'a bulgara a lui Mehemed Ali.

Colonelulu Cantili a datu urmatoriulu ordinu de di pe brigada, care servesce armatei române spre onóre:

„Diu'a de 30 Iuniu a fostu întâi'a di, cându artileri'a nôstra chiamata a cooperá cu armat'a M. S. Imperatului futuroru rusiloru, a avutu ocașiunea sa deschida foculu seu în contr'a cetâției Nicopolea și a baterielor turcesci învecinate.

Prin atitudinea sea barbatêsca, prin sciinția ce ofițerii au desfasiuratu, prin disprețulu mortiei, de care

atâtu trup'a câtu și ofițerii au datu cele mai pipaite dovedi, au impusu nu numai vrasmasiulu, care o batea cu furia din tôte pozițiunile sele, dar' ce este mai multu au facutu admiratiunea braviloru nostri conluptatori, invetiati a distinge pe bravi dintre bravi, în atâtea lupte ce au sustienutu.

Artileri'a nôstra s'a afirmatu într'unu modu puternicu în diu'a aceea, și nu potu decâtu sa aretu cele mai depline ale mele multiamiri futuroru și sa declaru ca, în acea di, artileri'a pusa sub ordinele mele, m'a facutu sa me mandrescu, ca comandezu asemenea trupe, căci mandri'a mea de românu a fostu magulita.

Purtarea acestei viteze arme m'impune placut'a datorita de a face recomandatiunile mele mai departe, cá fia-care sa-si primêsca resplat'a, pentru curagiulu și devotamentulu seu, și mai multu inca, pentru ca a sciutu sa represinte într'unu modu atâtu de frumosu armat'a româna, chiamata a luptá sub ochii unoru critici atâtu de severi, pe câtu drepti.

Esc. Sea generalulu Stolipin, ce comandá aici artileri'a rusêca și este insarcinatu a vedea operatiunile dela arip'a drépta a armatei ruse, în nenumerate renduri, mi-a aretatu deplin'a sea satisfaciune asupr'a modului, cum calarasii, infanteri'a și mai cu sêma artileri'a și indeplinescu datoriile lor atâtu de grele și pline de pericolu. Cu ocașiunea acêst'a în deosebi mi-a spusu ca-si face o datorita de a multiami domnilor ofițeri de tôte gradele și braviloru tunari, cari au asistatu la afacerea din 30 Iuniu, căci a fostu singuru martoru alu bravurei lor, alu sciinției militare a ofițeriloru, și recunósce servitiile însemnate facute de artileri'a româna și mai cu sêma de maiorulu Falcoianu, capitani Siomanescu și Alessandrescu, locoteninții Stefanescu, Popovicu și Olanescu și de sergentulu Leonid'a. A fostu în stare a aprecia prin insusi Esc. Sea purtarea acestoru bravi ostasi, căci a statu fatia cându capitanulu Siomanescu a scosu tunurile din bateria spre a trage mai bine în contr'a inamicului și cându sergentulu Leonid'a, sub ordinele locotenentulu Popovicu, a demontatu unu tunu turcescu.

Mi-a declarat cu multa satisfaciune ca artileristulu românu este demnu de sânt'a causa ce se apera, și aceste multiamiri ale sele me róga a le aduce la cunoscinția lor precum și ca va raportá mai susu.

D. generalu Manu, comandantu alu divisiunei, primindu asemenea o comunicare magulitóre asupr'a trupelor din acêsta brigada, m'a insarcinatu a fi interpretulu seu prelânga densele, pentru a le esprimá satisfaciunea ce a simțitu de a vedea apreciatu purtarea lor și de a constatá ca densele au sciutu sa o merite, cum nu se indoia nici unu momentu.

Fia-care dar', gasindu-si întim'a resplata în consciinția sea, — pentru ca în diu'a acea, afara de aperia te ritoriului nostru, i-a fostu incredințiatu onórea și reputatiunea armatei nôstre, pe care a sciutu sa le tiena asiá de susu, — sa-si ia partea de multiamire aci adresata, ce li-o transmitu cu o adevêrata mândria.

Se scie la „Fremdenblatt“:

Dupa o scire telegrafica din Bucuresci napastea rusiloru dela Plevn'a

a facutu cá dispositiunile rusesci sa se modifice și asiá armat'a româna va intrá în actiune și pe rîp'a drépta a Dunarei. Deocamdata ea va garnisoná în Nicopoli și va atacá Vidinulu. Alte actiuni pentru dens'a nu sunt în perspectiva. În privinția celoru de mai susu s'au facutu arangiamentele urmátore: Armat'a româna va operá lînga cea rusêca cá corpu independentu. Ea remane supusa regulamentelor și prescrielor sele. Déca aru fi cá trupele române sa opereze lînga cele rusesci generalii rusesci nu au sa se amestece nici sa faca dispușetiuni privitóre la trupele române. Drepturile principelui Carolu cá comandantu supremu sunt pe deplinu asigurate. Acêst'a se va întielege cu principele Nicolau și cu cuartirulu generalu rusescu asupr'a miscârilor trupelor. Raportulu va fi tocmai acêl'a dintre armat'a sardinica comandata de Victorulu Emanuel în 1859 și între cuartirulu generalu alu imperatului Napoleonu. De observatu este inse ca deocamdata operatiunile armatei române sunt fôrte restrinse.

„Divisiunea a patr'a româna, de sub gen. Manu a trecut Dunarea și flamur'a româna fâlfaie pe zidurile Nicopolei“, dice o telegrama din Bucuresci dela 29 Iuliu

Proiectele Rusiei.

În Parisu a aparutu o brosiura intitulata, „La guerre d'Orient“ de dlu Alessandru Glenard, care pretinde a scî proiectele ce aru avea sa realizeze Rusi'a prin resbelulu actualu.

Atâtu pentru apreciarile autorului, cari, fiindu favorabili Rusiei, lasa a se crede, ca acêsta brosiura s'a facutu sub inspiratiunea guvernului rusescu, câtu și pentru conclusiunile ce mai cu sêma pune autorulu, brosiura acêst'a presenta unu mare interesu pentru noi.

De aceea ne și grabimu a aduce la cunoscinția lectoriloru aceste conclucinoi:

1. Tractatulu din 1856 este abolitu, afara numai în ceea ce concerne limitele actuali ale imperiului rusescu.

2. Sôrtea teritoriiloru dependente de vechiulu imperiu turcescu în Europ'a, se reguléza în modulu urmatoriu:

Epirulu, Tesali'a, insul'a Cret'a și insulele Archipelagului, se anecseza regatului Greciei.

Bulgari'a, Bosni'a (în care se cuprinde și Erzegovin'a), Albani'a și Rumeli'a se întocmescu principate independente, libere de ori-ce legatura de vasalitate cátra sultanulu.

3. Aceste patru principate, cum și ale Romaniei și Serbiei, se asiédia sub inaltulu protectoratu alu Europei, cari le garantéza independinția și neutralitatea.

4. Limitele acestoru principate se voru fipsá de cátra unu congresu europeanu, compusu de reprezentantii celoru siése puteri mari.

5. Puterile se angagiéza a procurá fia-cârui din aceste state, dupa cererea principelui domnitoriu, fortiele militare suficiente, spre a mantiené séu restabilí ordinea publica.

6. În casu cându s'aru nasce conflicte între două rase și aru trage dupa ele desordini în vre-unulu din statele create de presentulu tractatu,

puterile și reserva facultatea a schimbá delimitarea principatelor séu a autorisá anecșarea la unu altu statu a principatului, în care s'aru fi produsu aceste desordini.

7. Orasiulu Constantinopole va fi capital'a principatului Rumelei.

8. Vasele de resboiu și vasele de negociu ale tuturor natiunilor voru trece liberu strimtorile Bosforului și Dardanelorulu.

9. Datori'a otomana se va împarti potrivit cu populatiunea, între imperiulu otomanu din Asi'a, regatulu Greciei și cele patru principate ale Bulgariei, Bosniei, Albaniei și Rumelei; se voru luá mesuri în comunu de cátra puteri, spre regularea plâții regulate a dobandiloru și servitiului de amortisare anuale. Romasitiile nu se voru plati, de cátra statele europene, decâtu dela dat'a presentului tractatu.

10. Cerchesii, Circasienii și Curdii se voru espulsá din Europ'a.

11. Turcii voru putea residá în principate, inse cu conditiunea espresa a respectá legile tieriei, fără de care respectu se voru espulsá individualmente. Cei alungati, cari n'aru fi gâsiti cumperatori pentru bunurile lor imobili, le voru putea cedá statului, care le va plati prețulu fipsatu prin judecat'a tribunalului localu, deducendu-li-se datoriile și daunele interese la cari voru fi pututu fi condamnatii.

12. Toti locuitorii principatelor se voru bucurá de acele-si drepturi civili și politice, fără deosebire de credinția séu de natiunalitate. „Pr.“

Sieic-ul-islamulu este destituitu. Se dice ca pentruca s'a opusu a desfasiurá stégulu profetului. Destituirea se aduce în combinatiune cu hotarierea sultanului de a desfasiurá stégulu profetului. Din acêsta cauza, se dice mai departe, consululu italianu a sfatuitu pe compatriotii sei sa parasêsca Constantinopolea.

„Press'a“ reamintesce cuvintele lordului Derby din 1875: „Romani'a are dreptulu de a comptá în viitoriu.“

Afirmâmu cu „Press'a“, dice „L'Orient“, ca acelesi cuvinte fura repetite de acêlasi personagiu politicu în lun'a lui Decembre 1876 și ca nobilulu lordu a adausu: „Aveti confidentia în Europ'a, care eri a recunoscutu uniunea principatelor, astadi recunósce dreptulu Romaniei de a concludu conventiuni comerciale; mâne nu se va opune independinției ei. Într'o di póte va recunósce neutralitatea ei.“

Cându s'au pronunțiatu aceste cuvinte dlu Ioanu Bratianu erá primu-ministru.

Câte-va cuvinte asupr'a stârei economice a Bulgariei.

(Urmare.)

Neputendu analisá cu de amenuntulu oper'a dlui Senioru, ne vomu margini a comunicá lectorului extracte, în cari se voru vedea parerile notabilitatiloru straine asupr'a Turciei.

Umblându prin Terapi'a cu A. B. care traiá de unu anu între turci și locuise înainte la Tripoli, lu intréba, déca arabulu este copilulu de progresu. „Nu credu ca arabulu va progresá pe câtu tempu va remanea mu-

sulmanu. Poligami'a, impur'a libertate a divortului, reclusiunea femeilor, fanatismul, indiferenti'a ce elu profeséza pentru ori-ce cunoscintia si pentru ori-ce literatura afara din absurditatile coranului, dispretiulu si ur'a câtra crestini; tôte aceste consecintie ale religiunei sele, infiltrate intr'ensulu dela nascere, se opunu radicalu la ori-ce progresu. Cu tôte acestea arabulu se afla intr'o stare de civilizatiune, la care turcii nu voru ajunge nici odata. . . Poti calatori cu sigurantia in Tripoli, dara aici nu esti siguru nici la cinci mile de orasiu, si chiaru in orasiu cându noptéza, mai cu séma in districtele departate."

Intrebatu de E. F., ce impresiune a produsu orientulu asupr'a sea, d. Senioru 'i raspunde: „Aici amu vedutu capital'a, ale cârei'a strade suntu de neumblatu pentru trasuri. Amu vedutu o tiéra fâra drumuri; amu vedutu unu palatu din ale sultanului pe fia-care promontoriu alu Bosforului; amu vedutu intinderi imense de pamenturi neocupate si mai multi câni decâtu ómeni. Aceste aparintie nu suntu nici in favórea guvernului nici a poporului."

Amiculu seu raspunde la acestea: „Déca ai avea nenorocirea, dupa cum amu avutu eu, sa traiesci intre turci doi séu trei ani, opiniunile d-tale le voru fi si mai nefavorabile. Din punctulu de vedere alu guvernului si alu religiunei, Turci'a este unu putrigaiu. Totu ceea ce face puterea sea, totu ce-i dá consistentia s'a dusu; ceea ce a remasu se preface in tierina. Cele mai rele superstitiuni ale detestabilei sele religiuni, ur'a progresului si ur'a necredinciosiloru, cele mai rele defecte ale detestabilului seu guvern, violenti'a, esactiunea, tradarea si fraud'a, eata cari suntu de acum inainte unicele resorturi ale existintiei sele. N'amu vedutu nici odata alta tiéra care sa aiba mai mare trebuintia de unu concherantu. Spriginulu ce-i dâmu nu servece decâtu a intardiá aplicatiunea acestui remediu eroicu."

„Gândesci, dise d. Senioru, ca trebuie sa ajungemu la acést'a?

Nu vedu alta solutiune, raspundea E. F., turculu este in adeveru unu animalu neperfectibilu. Elu uresce schimbarea si prin urmare civilizatiunea. Are oróre de europeulu; se inspaimenta de ori-ce propune elu. Nu este unu singuru cuventu in hattihumayum care sa nu-i fia desgustu, iritatiune séu alarma. Numai forti'a 'lu va putea indatorá cá sa dea acestui hattihumayum aparintia de executiune. Si de ce valóre potu fi asemenea reforme la o natiune deprinsa de patru sute de ani, sa jefuiesca si sa apese pe crestini pentru a fi apasata si jefuita de câtra sultani, pasi, cadii si ieniceri."

Unu francesu stabilitu in Galat'a, se esprima in modulu urmatoriu in privinti'a activitatiiei turciloru: Turcii din Europ'a nu produc; ei suntu o populatiune parasita care traiesce numai din jefuirea crestiniiloru. Impedica jafulu, dice elu, séu fa cá sa fia anevoi, si turcii voru emigrá dela sine-le, si se voru duce sa móra aiurea. Puterea turcesca, in Bulgari'a si in Rumeli'a, va cadea cu modulu acést'a de sine, fâra conchista dupa cum s'a intemplatu in Serbi'a si in principate.

Amiculu dlui Senioru opinéza ca Bulgari'a si Rumeli'a sa fia unite cu Serbi'a si Romani'a pentru a face unu regatu séu o confederatiune. Pentru turci crede ca aru putea opri pe séma-le Asi'a mica pâna cându crestiniu devenindu prea tari contr'a loru si sa fia siliti sa reapuce drumulu Tartariei pe care n'aru fi trebuitu sa o parasésca nici odata.

Intru câtu privesce asiá numit'a integritate a imperiului otomanu, d. Senioru dorindu a cunósce párerea unii mare comerciantu englesu W. asediatu de ani indelungati in Constantinopole, acést'a 'i raspunde curatu si simplu: Incátu despre integri-

tatea Turciei este cu neputintia de a o mantiene intr'unu modu durabilu. Putemu sa o doctorimu cu hattihumayum, in sa ból'a sea sfidéza pe medicu: „nullum remedium agit in cadaver," Si Turci'a este mai reu decâtu unu cadavru: este unu cadavru in starea de descompositiune.

(Va urmá).

Nr. pres. 216—1877.

Incunosciintiare.

Directiunea drumului feratu orientalu reg. de statu prin script'a sea dto Budapest'a 27 Iuliu a. c. Nr. 7808, primita aici numai astadi, ne notifica, cumca a facutu dispositiune, cá acei membrii, cari voru caletori pre lini'a drumului feratu orientalu, la adunarea gen. a Asociatiunei tranne, tienenda la Blasiu in 5—8 Augustu a. c. sa póta caletori incóce si incolo cu pretiu scadiutu; adeca cu biletu intregu de clas'a III-a se caletorésca pre clas'a a II. si cu jumetate biletu de clas'a a II., se caletorésca pre clas'a III.

Acést'a favóre se estinde pre tempulu dela 3 Augustu a. c. inclusivu pâna la 9 Augustu a. c. Pentru bagagi nu se dá relacsare de tacsu.

Deci ne grabimu a incunosciintia pre P. T. Domni membrii ai Asoc. despre amintit'a dispositiune a directiunei drumului feratu orientalu de statu, cu aceea observare, cumca pentru doritorii de a participá la adunarea gen. susu-mentionata, s'a tramisu certificate de membrii, spre impartire, P. T. domniloru directori ai despart. cerc. si anume: Ioanu Petricu din Brasiovu, Ales. Micu din Fagarasiu, Ioanu Hanni'a din Sibiu, Sim. Balomiri din Sebesiu, Dr. Lazaru Petco din Dev'a, Nic. Mihaltianu din Bradu, Ioanu Puposiu din Belgradu, Ales. Filipu din Abrudu, Dr. Gr. Silasi din Clusi, I. Lugosianu din Turd'a, Dem. Fagarasi sen. din Muresiu-Osiorheiu, Patrichie Barbu in Sasu-reginu, Din. Coroianu in Gherl'a, Gabr. Manu in Deesiu, Gr. Moisiulu in Naseudu, Alimpiu Barboleviciu in Simleu si Nic. Petroviciu in Hatiegu.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane.

Sibiu, 30 Iuliu 1877.

Iacobu Bolog'a, pentru secret.
Ioanu V. Russu. presiedinte.

In cestiunea decentralisárei Asociatiunei tranne.

(Fine.)

Sa ne întórcemu acum la § 16, care dice: „Tôte subcomitetele suntu nemijlocitu subordonate comitetului centralu din Sibiu si indatorate a-si substerne protocólele loru lunare comitetului centralu pentru nesulu afaceriloru." Astadi avemu 17 subcomitete si sperámu, ca in curendu o sa avemu 22, adeca intregu numerulu proiectatu. Sa presupunemu, ca cele 22 subcomitete tienu regulatu sídintiele lunare, adunári generale si din cându in cându sídintie estraordinare. Care va fi rezultatulu? Negresitu unu namolu intregu de protocóle, comitive, sototeli, proiecte si mai scie Ddieu ce. Tôte aceste voru avea sa calatorésca cu gramad'a spre inalta aprobare la comitetulu centralu, care si elu tiene sídintie, alegendu comisiuni, componendu circulare, protocóle, „procese verbale" etc. etc. Sa me ierte ori si cine, dar' eu unulu nu potu intielege, ce rezultate practice aru fi in stare sa produca unu mecanismu administrativu atâtu de greoiu si complicatu. Cercetându mai de aprópe aflámu, ca tempulu pretiosu ce se petrece cu scrisulu si tramiterea protocóleloru incóce si incolo, in cele mai dese casuri este unu tempu perdutu intocmai precum suntu perduti banii dati pe la poste cu ocasiunea tramiterii. Cá dovada n'avemu decâtu sa frundarimu putienu protocólele subcomitetelor, cari neavendu nici bani nici dreptulu de a lucrá decâtu sub control'a altor'a, nu e miraré, déca cele mai multe protocóle nu cuprindu decâtu nisce forma-

litáti fâra vre-unu meritu realu. Déca nu ne sfimu a spune adeverulu in tóta golateatea lui, atunci insusi comitetulu centralu trebuie sa marturisésca, ca 2 treimi din protocólele subcomitetelor suntu lipsite de aprópe ori-ce valóre practica. Cáci 2 treimi din aceste protocóle se distingu cam prin urmatoriulu cuprinsu: Protocolulu sídintiei subcomitetului cutare tienute in cutare di sub presidiulu Ilustratiiei Sele séu reverendissimului domnu cutare fiindu de fatia cutare si cutare. Nr. 1. Ilustritatea Sea dlu dir. alu desp. deschide sídintia prin o cuventare potrivita, care se primesce cu „sa traiesca", uneori „cu insufletite aplause." Nr. 2. Dir. substerne si subc. primesce hattih'a dto atâtu, prin care prea on. com. centralu apróba protocólele sídintieloru tienute cu 3—4 luni mai nainte. Se ia spre sciintia. Nr. 3. Membrulu X. propune a se alege o comisiune, care sa verifice protocolulu sídintiei premergatóre. Se primesce si se alege o comisiune in persónele dloru A. B. si X. Nr. 4. Dir. anuncia, ca membrulu Y. si-a datu demisiunea. Dupa o „lunga" si „seriósá desbatere" demisiunea se primesce spre sciintia si orientare. Nr. 5. Dir. substerne circulariulu dto atâtu, prin care comitetulu centralu recérca pe subcomitetu a starui din tôte puterile pentru culegere de abonamente la „Transilvani'a", fói'a Asoc. Se ia spre sciintia si urmare intocmai. Nr. 6 si celu din urma. Dir. anuncia, ca prosima sídintia se va tienea in cutare di. Se primesce. Ne mai fiindu alte obiecte la ordinea dilei, protocolulu se incheia, in dilele urmatóre se purifica se verifica, apoi se subscie de dir. si actuarulu subcomitetului. Nimicu nu a-si avea de adaugatu, déca cu atât'a s'aru fi ispravitu treb'a. Dar' nu; cáci protocolulu trebuie decopiatu si sigilatu intr'o „concomitiva" magulitóre, care si ea trebuie subscrisa de directorulu. In urm'a urmelor copii'a protocolului, de-si cuprinsulu lui este cu totul inocentu, trebuie substernta comitetului centralu spre studiare si revisiune „pentru nesulu afaceriloru." Ce o fi avendu comitetulu centralu sa „studieze" si sa scóta la ivéla luându la revisiune asemenea protocóle, nu sciu; atât'a sciu, ca protocólele, fia ele cum voru fi, trebuie tramise incóce si dupa aceea iér' inapoi la subcomitetu, pe semne pentru de a inmulti literele scrise si de a imbogati cas'a postelor.

Eata in miniatura unu tablou, in care se oglindesc aparatulu administrativu dreptu urmare naturala a dispositiuniloru cuprinse in vechiulu regulamentu.

Remâne sa vorbescu ce-va cu privire la § 27, care dice: „Din sumele ce voru incurge in cas'a cercuala preste anu dela membrii ajutatori si binefacatori ai desp. prin daruri etc., comitetulu centralu in contielegere cu celu cercualu, va defige in totu anulu o parte pentru acoperirea trebuintieloru cercuale (!) etc." Dupa cum voiu aretá mai tardiu, cuvintele „in contielegere" se potu talmaci in mai multe chipuri, dupa cum comitetulu centralu i se pare séu nu i se pare rezonabila cestiunea, asupr'a cârei'a aru avea sa se „contielega" cu subcomitetulu. Déca vrea si i se pare, se contielege, déca nu i se pare, nu se contielege. Destulu, ca unele subcomitete nu s'au folosit, altele din contra s'au folosit de grati'a „contielegerei", cerendu din banii adunati câte o suma óre-care pentru trebuintiele despart. Asiá d. e. subcomitetulu (I) Brasiovului a cerutu si i s'a asignatu la cas'a Asoc. câte 30, 50 si chiaru 100 fl. Asemenea a facutu subcomitetulu Clusului, cerendu odata 27, altadata 155 fl. apoi chiaru si 220 fl. precum si 45 fl. pentru cheltuelile cancelariei. Protocólele respective ne spunu, ca contielegerea a devenitu faptu implinitu numai in urm'a mai multoru corespundintie si deslusiri de comitintia ivite de o parte si de alt'a. Asiá d. e. mai multe subcomitete au retienutu banii preliminari deadreptulu fâra a-i mai tramite incóce, -- negresitu sub cuventu, ca aprobându comitetulu centralu bugetulu, este de prisosu si chiaru absurdu a mai tramite banii incóce pentru cá aceia'si bani sa calatorésca mai apoi totu acolo, de unde s'au tramisu. Ei dar' comitet. centralu a fostu

cu totul de alta parere si anume elu de regula a aprobatu budgetulu, inse in tenórea § 27 elu a denegatu subcomitetului comitintia de a retienea sum'a preliminaru. Urmarea a fostu, ca aprópe tôte subcomitetele au ajunsu in positi'a curiósá de a tramite sum'a preliminaru incóce pentru a avea de unde primi inapoi intocmai aceea suma. Aceste putiene deslusiri dovedescu indeplinu, câtu de gingasia a fostu „contielegerea" intre o cooperatiune suverana si alt'a subordinata.

Amu disu mai susu, ca nu tôte subcomitetele au cerutu bani pentru trebuintiele desp. seu. Aci apartiene intre altele si subc. Sibiuului, care d la infintiarea sea (1870) si pâna in anulu trecut nu a cerutu nici macaru unu cr., afara de câti-va fl. spese de cancelaria. In acestu restempu au incursu din desp. Sibiuului 2157 fl. dela membrii fundatori si ordinari si 463 fl. dela membrii ajutatori si binefacatori, cu totulu considerabil'a suma de 2620 fl. Prin urmare chiaru si in virtutea vechiului regulam., desp. Sibiuului a avutu totu dreptulu sa pretinda si elu óre-care suma pentru trebuintiele proprii asemenea celorlalte desp. In 4 Ian. 1876, subscrisulu amu prezentatu subcomitetului nostru unu proiectu pentru infintiarea unei gradini de pomaritu in Sibiu. In acestu proiectu amu aretatu cu deameruntulu important'a si deosebit'a luare aminte, ce merita asemenea gradini cercuale, cari continuandu a se infintiá in fia-care despart. cu vreme ele aru putea deveni unu puternicu mijlocu de prospereare materiala si totu-odata unu locu publicu de instructie si experimentári precum si unu isvoru nesecat, de unde invetiarii impreuna cu poporulu sa si póta procurá altoi semintie etc. Dupa cum amu amintitu, subcomitetulu nostru incassase pâna aci considerabil'a suma de preste 2600 fl. fâra a fi pretinsu ce-va dela Asoc. pentru trebuintiele sele proprii. Amu avutu deci cuventu sa accentuezu in proiectulu cu gradin'a, ca vedindu poporulu, cum elu totu jertfesece cu sutele si cu miile fâra vre-o recompensa directa si imediata, vedendu ca elu totu da fâra sa primésca macaru o mica particia inapoi, in curendu ne vomu pomeni, ca poporulu si-a perdutu chiaru si placerea de a totu jertfi fâra a fi consideratu asemenea din celelalte desp. In sferistu aretându, ca dela membrii ajutatori si binefacatori au incursu preste 460 fl. amu incheiatu protocolulu cu urmatórea rugare umilita: On. comitetu centralu sa binevoiesca a pune la dispositiunea acestui comitetu sum'a de 250 fl. pentru infintiarea unei gradini de pomaritu si legumaritu in Sibiu. Cu ducerea in deplinire a proiectului de fatia resp. cu infintiarea si conducerea gradinei se insarcineza subcomitetulu desp. III alu Sibiuului! In 4 Ian. subcomitetulu a primitu proiectulu meu en bloc si cu unanimitate si Pa asterntu spre aprobare comitetului centralu. In treacatu fia disu, unii membrii din subcomitetulu nostru suntu barbati de specialitate in cestiunea pomaritului. Tocmai din acestu motivu si tocmai fiindu ca sum'a pretinsa erá basata pre chiaru dispositiunile regulamentului, sinceru o spunu, ca eu unulu nu amu pututu asteptá decâtu un'a din dóce: séu ca vine comitetulu centralu si dice: aici aveti 250 fl., apucati-ve si infintiati gradin'a de pomaritu cum veti scéi mai bine séu ca comitetulu centralu vine si raspunde: Acum odata nu avemu bani disponibili, inse vomu intercalá sum'a pretinsa in budgetulu anului viitoriu. Unu altu respunsu credeamu ca este cu neputintia.

Dar' ce sa vedi. Com. centralu s'a crediutu indemnatu a se folosi asta-data de dreptulu, ce elu are de a aprobá séu de a desaproba aceea ce voru sa lucre alti, in propriulu interesu alu Asoc. Cáci eata ce a respunsu in 8 Fauru 1876 la proiectulu cu gradin'a: In ce privesce infintiarea unei gradini de pomaritu in Sibiu, comitetulu 'si esprima multamiti'a sea pentru salutar'a initiati'a, este inse de parere, ca acést'a cestiune numai asiá se pare practicabila si salutará, déca gradin'a proiectata s'aru poté institui cu participarea si spriginulu Vener. consistoriu din Sibiu. Despre pasii facuti la

Ven. consistoriu, subcomitetul se va incunoscintiá la timpul seu. In resumatul acestu respunsu vrea sa dica: Glori'a de a fi luatú iniatiiv'a cu ide'a gradinei este a Asoc. Onorabile subcomitetu! In se... (si aici vedemú ivindu se suveranitatea com. centralu), realizarea ideei trebuie lasata pe mán'a mea, si cá onorabilulu subcomitetu sa nu se trudésca mai departe voiu infintiá eu, comitetulu centralu, o gradina cu Ven. consistoriu impreuna!

A infintiá Asoc. nostra o gradina in tovarasie cu Ven. consistoriu gr. or. este o idee atátu de originala, incátu merita negresitu a nu fi trecuta cu vederea.

Sa ne inchipuimú situatiunea si sa presupunemú, ca Ven. consistoriu se pune in tovarasie cu comitetulu centralu si infintiá o gradina impreuna. Tréb'a merge de minune — la inceputu. Dar' sosesece unu timp, cându unulu séu altulu din tovarasi nu se mai invoiesce cu conditiunile. Tovarasii se desbina si gradin'a cu pomi cu totu ajunge la impartie. Dar' cum? — A raspunde la acésta intrebare este o problema de inalte studii administrative. Cáci cu totii scimú, pomii nu suntú bancnote, cari se potú impartí fratiesce, nici nu se potú pastrá in archivulu Asoc. pâna la intocmirea unei nóue gradini. Sa punemú inse casulu ca tréb'a nu vine la impartie si pomii crescú fratiesce unulu lângá altulu. Dar' iér' intrebú, pâna cându? Pâna ce hidr'a confessionalá nu si-a scosu ghiarele. Déca da, atunci s'a ispravitu cu tovarasi'a. Eata cum: Se ivesce trebuinti'a de a distribuí unu numeru óre-care de altoi intre toti invetiatorii desp., fia acesti'a gr. or fia gr. cath. Unu tovarasiu va consimti, celalaltu va protestá; unulu va dice: pamentulu este alu meu, celalaltu va replicá; altoii suntú cultivati cu specele mele. Pof-timú isprava buna si totu odata confessionalá!

Inca un'a. Credu a nu vatemá pre nimenea afirmându, ca aparatulu administrativu alu Ven. consistoriu, care si elu aterna dela sínóde si congrese, este mai totu asiá de greoiu si complicatu precum este aparatulu Asociat. cu comitetulu centralu si numerósele ei subcomitete. Nu voiu sa cerce-tezu, cine pórtá vin'a: destulu ca, de-si cestiunea s'a ivitu in 4 Ian. 1876, ea este astadi dupa 1 $\frac{1}{2}$ anu de dile totu asiá de neresolvita cum a fostu atunci cându s'a ivitu pentru prim'a data. Se va infintiá gradin'a pe viitoriu? Nici vorba; eu unulu si impreuna cu mine toti cari cunoscú impregiurá-rile locale suntémú pre deplinu incredintiati ca, pre cáta vreme vomu umblá intovarasindu-ne séu mai corectú incurcându ne cu aparate administrative complicate precum suntú aparatele administ. confessionale, — n'o sa avemú gradina! O asemenea tovarasie neprecugetata (pardonu de espresiune!) aru avé de resultatu o confusiune ne mai pomenita in analele gradinaritului.

Dar' tóte aceste motive in deobscé cunoscuté nu au impededatu pre comitetulu centralu a raspunde: „este inse de parere, ca acésta cestiune numai asiá se pare practicabilá si salutara, déca... va intrá in tovarasie cu Ven. consistoriu gr. or. din Sibiu. Nu ca facu prin acést'a vre-o mu-strare comitetulu centralu. Nu; cáci elu a procesu corectú, folosindu-se de dreptulu ce are de a aprobá séu de a desaprobá aceea ce propune cutare subcomitetu. Asiá dar', nu comitetulu centralu, ci vechiulu regulamentu e stavil'a, care nu ingaduie subcomiteteloru de a lucrá dupa propri'a chibzuire; vechiulu regulamentu este caus'a de subcomitetele ascépta cu lunile de dile pâna sa tréca protocoale prin labirintulu unei administratiuni atátu de complicate; regulamentulu ne silesce sa cheltuimú pe fia-care anu mai multe dieci florini distribuiti pre la poste; regulamentulu ne face sa denegámú subcomiteteloru ori-ce umbra de incredere, concentrându si monopolisându tóta puterea morala si financiála in mánile unui comitetu, despre care nu avemú motivú a presupune ca aru respectá statutele Asociat. mai tare decâtu subcomitetele. Nu; pentru-ca in fruntea despartieminteloru suntú pusii cei mai vrednici fruntasi ai natiunei. Subcomitetele insi-le suntú compuse din barbati inteligenti si onorabili, alesi din cetátile de frunte, bar-

bati cari, lucru firescu, mai bine cunoscú trebuintele locale decâtu membrii comitetulu centralu. Esperienti'a si acele culesé dela infintiarea despartieminteloru si pâna astadi ne suntú o viua dovada, ca acesti barbati, necum sa fi lucratu in contr'a intereseloru Asociat., ei s'au jertfitu luându parte la siedintie si adunárele generale si lucrându impreuna, nu spre a instrainá banii Asoc., ci spre a inavuti fondulu din ce in ce mai tare. In consecuentia, este cu totulu nemotivata nedumerirea de care suntú cuprinsi unii membrii si in deosebi comitetulu centralu, cându este vorb'a a pune o mai mare incredere in directorii si membrii subcomiteteloru.

Centralisarea ce conformu vechiului regulamentu s'a incuibatu in sinulu Asoc. nóstre, este intemeiata — de-si fára nici unu motivu, — pe e incredere reciproca. Singuru comitetulu centralu face esceptiune; elu este increderea inasui, elu care singuru are dreptulu de a aprobá séu a respinge aceea ce propunu vre-o 17 subcomitete. Comitetulu centralu de 12 membrii i suntú subordonate adunárele generale ale despartieminteloru adese compuse din cáte preste 1—200 barbati de frunte. Cunoscu multe societáti streine, cari si ele au filiale séu despartieminte; nu cunoscu inse o singura societate streina, unde 12 membri aru fi in dreptatiti sa restórne prin o trasatura de péna aceea ce a hotaritu o intréga adunare generala a desp. Sa hotarasca? — Adunárele desp. nóstre nici ca au dreptulu sa hotarasca, si celu multu „sa-si exprime dorinti'a“ asupr'a celor ce are de facutu. Aterna apoi dela grati'a comitetulu centralu, déca dorinti'a sa séu nu se considera cá un'a ce i se pare séu nu i „se pare practicabilá com. centralu.

Resumându cele espuse pâna aci parerea subscrisului (resp. parerea comisiunei iusarcinate cu modificarea vechiului regulamentu) s'aru puté exprimá in dóue cuvinte: Sa decentralisámú! Da, sa decentralisámú, dându fia-cáru subcomitetu de a lucrá dupa bun'a sea chibzuire, potrivit cu trebuintele locale si totu-odata intre marginile competentiei cuprinse in statutele Asociat. Sa decentralisámú si prin acést'a sa proseriemú odata pentru totu-déun'a formalitátele góle, incetându a mai chelui banii in zadarú pre la poste, incetându de a mai trimite protocoale cu gramad'a incóce si incolo, fára nici unu folosu.

Déca vomu pune motivele insirate si altele de felulu lorú fatia in fatia cu cuprinsulu vechiului regulamentu, usioru se esplica modificárele ce comisiunea le-a introdusu in noulu regulamentu.

Aceste modificári se estindú asupr'a mai multoru puncte principale si in deosebi:

a) comisiunea propune si recomanda adunárele generale spre primire stergerea din vechiulu regulamentu a §§-loru, prin cari subcomitetele se indatorescu a tramite protocoale in fia-care luna la comitetulu centralu. Cu chipulu acést'a vomu economisá in bani si in tempu, introducendu totodata o administratiune simplá si eftina.

Cum? Sa ingaduimú, cá subcomitetele sa lucre de capulu lorú, fára nici o controla? Sa se primejduiasca unitatea Asociatiunei? Nu; acést'a nu o voiesce comisiunea si ca nu voiesce, eata ce propune: Subcomitetele tienu siedintie, aducu concluse si le punu in lucrare practica fára a mai asteptá cu lunile de dile. La sfersitului anulului subcomitetele facu cáte unu raportu generalu asupr'a activitátei se in cursulu anulului. Raportulu dimpreuna cu protocolulu adunárele a desp. se asterne prin comitetulu centralu, adunárele generale a Asociat. spre sciintia si aprobare. Eata deci unu mijlocu practicú si eftinu pentru a pune adunarea generala in positie sa judece inasui, incátu subcomitetele si au implinitu chiamarea si incátu nu. Alu doilea punctu principalu este:

b) de acum inainte sa se reguleze in modu cátu mai esactu cestiunea baniloru adunati din diversele despartieminte. Cu „contielegerea“ prescisa intre comitetulu centralu si subcomitetele amu vedutu, ca nu mergu trebile in rendiuala. Sa se hotarasca deci cu esactitate, cátu trebuie sa tramita

subcomitetele la fondulu Asociat. si cátu de mare sa fia sum'a destinata exclusivu pentru trebuintele despartieminteloru. Tacele incurse dela membrii fundatori si ordinari precum mai nainte asiá si pe viitoriu, subcomitetele sa le tramita la cas'a centrala fára amanare. Din contra, banii ce s'aru incasá dela membrii ajutatori si binefacatori, de acum inainte se considera de proprietate a despartieminteloru respectivu si se folosescu parte pentru cancelaria parte si mai alesu spre a avea de unde acoperi numerósele trebuinte ce se voru ivi procurandu unelte, semintie si recuise agricole si scolare, dându ajutore la meseriasi, cumperându cárti populare si alte asemenea producte.

Oare nu amu stirbí fondulu Asociat., imprasciandu o suma insemnata de bani pe sém'a despartieminteloru? Oare nu s'aru alterá scopulu Asociat. prin reducerea sumei disponibile pe fia-care anu? La asemenea objectiuni, subscrisul respundu cu: nu! Un'a, pentruca chiamarea Asociat. nóstre nu consista atátu in gramadirea de bani la unu singuru locu, cátu mai alesu in folosirea in modu cátu mai productivu a baniloru adunati; alt'a, pentruca banii incasati de pe la membrii ajutatori si binefacatori si asiá nu compunu decâtu nisce sume neinsemnate. Astfelu d e. in cas'a desp. III (Sibiu), negresitu unulu dintre desp. de frunte, nu au incursu dela membrii ajutatori si binefacatori in decursu de cincí ani (1870—1875 incl.) decâtu numai vr'o 260 fl. cari, impartiti in 5 párti facu 52 florini pe fia-care anu. Aceasi se póte dice despre cele mai multe despartieminte. Prin urmare, este cu desaversire nemotivata parerea acelu cari se temu, ca Asociat. va suferi cine scie ce scaderi, punendu cáte 20, 30 séu 50 fl. la dispositi'a fia-cáru desp. Este nemotivata; cáci vedindu-se poporul spriginutu de Asociat. in intreprinderile se economice si scolare, vedindu jertfele se imediatu recompensate si sciindu, ca o parte din banii dati la cas'a desp. suntú anume meniti pentru trebuintele locale, — poporul va continuá pe calea apucata si bucuros va jertfi mai multu cá pâna acum pentru realizarea frumosulu scopu ce Asociat. urmaresce.

Departé de a voi sa tragu la indoiala cunoscintele limbistice ale nu sciu cui... dar' adevérulu mai pre susu de tóte: vechiulu regulamentu este compusu intr'o limba aprópe deplorabilá. Aceasi se póte dice despre form'a legatur'a logic'a si arangiarea materialului. Astfelu se esplica esentialele modificári stilistice si formale, la cari comisiunea s'a creditu indatorata a supune vechiulu regulamentu.

D. Comsi'a.

Ni se tramite urmatórea scrisóre particulara spre publicare:

Dle Redactoru! De si traimu intr'unulu dintre cele mai serace tienu-turi ale terei, nu amu pututu remáné indiferenti de fratii nostri din Romani'a, cari se lupta pentru o cauza sánta, si astfelu amu instituitu aici o subscriptiune pentru fratii románi raniti in resbelulu actualu.

List'a, impreuna cu sum'a colectata o amu spedatu la adres'a prea stimatei dómne Iudit'a Macelariu, pentru de a le inaintá la loculú destinatiunei.

Abiá se simti inainte intreprinderea mea, si indata s'au aflatu denunciati, cari se vede ca nu s'au acceptatu cá si in acestu unghiu alu comitatului Hunedórei, sa se adune ofrande pentru „rebelii si banditii ce au apucatu armele in contr'a suzeranului“, dupa cum i place lui „Kelet“ a-i numi, diu nu s'au acceptatu cá si aici sa se adune bani si astfelu sa ne manifestámú simtiemintele fratiesci, — aratara stapánerei, ca preotulu din Dobr'a aduna bani pentru muscali si invita la subscriptiuni, aretându hártii compromitetóre (dóra dela comitetulu slavicu din Moscú'a).

Pretoarele Iliei, baronulu Kemény. s'a aflatu indemnatu, pre bas'a acelu spuse, a face o aretare cátra vice-

comitele Szereday, carele indata dede ordinu pretorelui Dobrei, G. Nandr'a cá imediatu sa me citeze spre a me purificá.

Dupa ce mi se cetí aretarea baronului-pretoru, impreuna cu comentariile vici-comitelui fostu postmeister, m'amu ingretiosiatu de brusca nedumerire, si indignatu preste mesura amu datu urmatoriulu respunsu:

E adevératu ca amu deschisu un'a subscriptiune, in sa nu pentru rusi, ci pentru fratii nostri románi. Amu colectatu in mai multe renduri in Dobr'a, si se póte ca si in diu'a de 2 Iuliu st. n. La Ili'a amu fostu in 6 Iuliu, scopulu mergerei mele acolo nu a fostu in sa adunarea de ofrande, ci puru si simplu tergulu. Amicii mei din Ili'a si giuru aflându in sa ca amu deschisu aici in Dobr'a un'a subscriptiune, singuri s'au oferitu a contribuí in colect'a mea, prin urmare nu a fostu de lipsa cá eu sa-i entusiasmezu; dovada ca doi individi de natiunalitate magiari, pre cari eu nu-i cunoseamú pâna atunci, aflându despre scopulu umanitaru alu colectei, inu-si mi s'au oferitu ca voru a contribuí si densii.

Despre Oiesdeanu Ioanu nici ca sciu sa fi fostu si densulu atunci la Ili'a, nici ca l'amu vedutu acolo, nici ca sciu sa fi colectatu si densulu — (se vede ca domni au visatu de intruniri); se vede deci ca tóta aratara pretorului Kemény este basata pe spus'a unoru, cari prin o atare denunciare nedémna de omu onestu au cautatú póte favorulu pretorelui séu a altor'a, séu au voitu macaru sa-si cástige renume intre connatiunalii sei, denunciându de agitatoru pre unu pretotu carele scia ca intre marginile legeri este permisú a instituí o atare colectare, séu póte ca este o finetia din partea dlui-pretore Kemény, carele — fiindu aprópe timpulú nóueloru alegeri, — crede ca prin denunciare si-va cáscigá popularitate mai multa intre connatiunalii sei, si astfelu si-va poté asigurá reusita la viitórele alegeri. Horribile! Dlu pretore Kemény si da unu tristú testimoniu cându dupa spusa face atari aretári superioriloru sei, si se vede ca, de si baronu, nu are cunoscintia nici chiaru de rescriptele si ordinatiunile ministeriali, cáci atunci aru trebú sa scia, ca astfelu de colectári, prin aceea, s'au permisú persóneloru private; séu póte ca numai in acestu unghiu alu comitatului Hunedórei este interdusa o atare colectare, cari pretotindenii s'a iertatu din partea ministru-lui? Atunci dlu vice-comite Szereday avé datorinti'a a aduce acésta opreliste la cunoscinti'a publica, fiindu-ca asiá ce-va in sa nu potutu admite, apoi rogu pre dlu vice-comite cá se dea ordinu subalternulu seu pretore Kemény, cá sa nu molesteze pre civii pacinici ai statului, si a le vatemá onórea timbrându-i de agitatori, si cu atátu mai vertosu pre preoti, cáci si cunoscú chiamarea si necum a fi agitatori, dara inca se róga lui Ddiu pentru stapánirea ce o imbraca.

Si óre, déca aveamú chiaru de cugetu a face la Ili'a agitatiuni, alegeamú o di de tergu? Este fórté naivu dlu pretore Kemény, póte ca d-sea in naitivitatea sea aru fi capabilu de asiá ce-va. Ce e mai multu eu nu amu petrecutu mai multu decâtu o óra si jumetate in opidulu Ili'a; eu nu sciu ce barbatu de autoritate mare chiaru inaintea publiculu aru poté face in atát'a timpu agitatiuni, póte printr'o prelegere publica, nu potú presupune in sa ca naivitatea dlui Kemény sa merge asiá de parte, pentru ca i marturisescu ca déca d-sele — in casuri analóge — nu, dar' mie mi-e draga libertatea. — Nu potú deci a face alta conclusiune decâtu ca tóta aretarea acést'a in contra mea pórtá deo-parte tipulu arogantie, iér' de alt'a a malitiei ridiculóso-reutacióse.

Ca amu provocatu pre poporeni mei in biserica a veni in ajutoriulu

fratiloru români raniti in resbelulu ruso-româno-turcu, este o fantasma-goria, si improvisatiune, carea nu se pôte nasce decâtu in spiritulu unoru slabanogi, ce se svercolescu in agonia, este dicu o denunciatiune facuta din partea unui neromânu, — căci eu pre unu românu nu-lu tienu capabilu de atât'a bruschetia — care visédia necontentitu ca valachii din Hossuseu au revoltatu. Declaru deci acést'a de o scornitura miserabila, denunciata de unu miserabilu. — Dar' in fine, déca in adeveru aru stá lucrulu asiá, óre fire-aru crima, óre pôte-se cualificá de crima provocarea preotului cătra poporenii sei cá sa infinda ajutoriu celuice are lipsa de elu? Óre nu in biserica se cuvine a propagá misericordi'a? Óre nu este preotulu per excellentiam chiamatu de a predicá milosteni'a? Si este óre colectarea pentru raniti altuceva decâtu milostenia, pre carea Mântuitoriulu Christosu ne demânda a o predicá?

Amu colectatu pentru rusi! — Fórte marginitu trebuie sa fia dlu Kémény séu respective interpretele seu cându potú numai presupune dela unu românu a colectá ajutore pentru muscali séu turci pâna atunci, pâna cându fratii nostri de unu sânge au trebuintia de asemeni ajutore: se vede ca nu suntu tocmai limpedi creerii astorfeliu de ómeni, cari suntu capabili de asemeni presupuneri. Nu potú deci decâtu sa declinu dela mine cu indignatiune atari insinuatii, pre cari ori-ce omu onestú trebuie sa le cualifice de miserabilitati.

Hártille compromitetore ce le-amu portatu, au fostu list'a de subscriptiune ce amu deschisu, pre carea, dupa completare o voiu substerne acestui oficiu pretorialu si respective celui de vice-comite, si acest'a, déca va aflá de bine pôte sequestrá acesti bani si ai intrebuintia pentru scopuri mai umane, bun'a óra schimbându adres'a si trimitiundu acestu ajutoriu ranitoru *cerchiesi* si *basi-bozuci*.

Pâna aci protocolulu. — Acum de redactoru trebuie sa ve marturisescu ca cele ce amu scrisu atunci in primele momente ale indignatiunei, mi s'au intiparitu fórte bine si le sustienu si acum, căci in adeveru atât'a reutate si presiune trebuie sa indigneze si pre omulu celu mai flegmaticu. Pof-timu unde amu ajunsu cu fericitorii de popóre stapânitori ai dilei! Cu ast-felu de ampoiati ne-au fericitu, cari supprime totu ce e românescu pentru cá sa-si capete osulu de rosu.

Voiu reveni in curendu iérasu.

Primiti dle Redactoru incredintia-rea distinsei mele stime.

Dobr'a 6/18 Iuliu 1877.

Romulu de Crainicu,
parochulu Dobrei.

Ajutoriu pentru râniti.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate prin dóm'n'a An'a Tincu din Orasti'a, si tramise prin post'a locala principelui D. Gr. Ghic'a presedintele societáti române „Crucea rosia“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

An'a Tincu presiedinta 5 fl., Amali'a Barsanu 2 fl., Mari'a Maiorescu 2 fl., Mari'a Martoc 1 fl., Agnes Radu 50 cr., Terutea Munteanu 40 cr., Mari'a Popu Vasile 2 fl., Iudith'a Popu 1 fl., Mari'a Corvinu 2 fl., Mari'a Zacharia 1 fl., Mari'a Munteanu 2 fl., Cic'a Baci 2 fl., An'a Grofu 1 fl., An'a Virtianu 1 fl., Mari'a Rosolu 2 fl., Sofi'a Boeriu 1 fl., Eleonor'a Boeriu 1 fl., Mariuti'a Boc'a 2 fl., An'a Orbonasiu 2 fl., Elisabet'a Cristi'a 1 fl., Paraschiv'a Trifu 2 fl., Adele Naumann 50 cr., Ioan'a Stern 50 cr., Pop'a George 40 cr., Csoka László 50 cr., Pelaghi'a Laza-

roiu 50 cr., Rosali'a Hertzlinger 1 fl., Eszter Szamati 10 cr., Barbar'a Breitenstein 50 cr., Mari'a Citronu 50 cr., Luis'a Mahler 50 cr., Luis'a Amlacher 50 cr., Iuli'a Mahler 50 cr., Ev'a Reyer 30 cr., Mari'a Weiss 50 cr., Amalie Mahler 50 cr., Ros'a Solnitzky 1 fl., Carolin'a Biburger 20 cr., Ioan'a Keul 30 cr., Carolin'a Orelt 40 cr., Iosef'a Biburger 20 cr., Susan'a Amlacher 50 cr., Debor'a Lövi 20 cr., Ioan'a Kremer 1 fl., Susan'a Weber 20 cr., Mari'a Lazaroiu 20 cr., Mari'a Svanck 50 cr., Friederic Wieser 50 cr., Marin'a Balabanu 20 cr., Iosef'a Andreescu 20 cr., George Baci 1 fl., Radu & Lahner 1 fl., Rosali'a Moldovanu 1 fl., Rosali'a Roth 1 fl., Crisc'a Stoianu din Spinu 1 fl., Mari'a Tabacariu 1 fl. 50 cr., Carolin'a Melotinovits 2 taleri à 1 fl. 2 fl., M. Puicaru 20 cr., Salamonu Gaiger 1 fl., Albernezi 1 fl., Biri Chernovice 50 cr., Mari'a Metz 50 cr., I. Schelcer 20 cr., I. Antoni 50 cr., I. Antoni 50 cr., I. Dönötör 1 fl., C. Veilinger 1 fl., Luis'a Barta 50 cr., o Dómna 50 cr., Leonhard 1 fl., Sofi'a Barsanu 1 fl., Mari'a Herlea 1 fl., Ioanu Herlea 30 cr., Petru Adamu 30 cr., Avramu Opriti'a 30 cr., Todoru Herlea 2 fl., Ioanu Iaru 1 fl., Samu Ion 20 cr., Gligoriti'a 50 cr., Tenase 50 cr., Iosifu Laub 1 fl., Gavril'a Iacobu 50 cr., Ioanu Fuljeru 20 cr., Pamfilie Mihaila 1 fl., Rebec'a Lazaroiu 20 cr., Marin'a Cusereanu 30 cr., Vasilie Basaraba parochu 1 fl., Adamu Dreganu 20 cr., Ioanu Viorelu 20 cr., Aiuraru Balomiru 50 cr., Albertu Reiss 1 fl., Simionu Todoru 50 cr., Ioanu Marianu 1 fl., Vasilie Belpanu 1 fl., Pop'a Davidu 1 fl., An'a Trifanu 2 fl., An'a Munteanu 1 fl., Nicolae Smedru 20 cr., Charlotte Schul 20 cr., Andreas Laub 50 cr., Israel Mahler 50 cr., Dr. Tincu 5 lire, Otto Tincu 5 napoleoni = 105 fl., Ioanu Mihailu locotenente c. r. in pensiu 50 fl., Ioanu Mihu juristu Vine-rea 20 fl., Mihailu Mihu 5 fl., Simeonu Mihu 1 fl., Simeonu Craciunu 2 fl., Petru Smedru et Avramu 2 fl., Teodoru Herlea notariu 4 fl., Alex'a Iosianu 1 fl., Danielu Pecurariu 1 fl., George Turlea 1 fl., Nicolae Uritescu 2 lei = 1 fl., George Berceanu protopopu 2 fl., Alexandru Colbasi 1 fl., George Lelutiu 1 fl., Nicolae Darabu 1 fl., George Balutiu 3 fl., Teodoru Drogotielu 2 fl., Ioanu Cazanu 5 fl., dóm'n'a Balutine 2 fl., veduv'a Astanasa Smedru 20 cr., soci'a lui Simeonu Mihu 1 fl., o femeia româna 20 cr.

Sum'a in bani 295 fl. 70 cr.

Apoi in obiecte: Mari'a Dörner 10 rifuri sifonu, Mari'a Corvinu 12 fasi, 12 cârpe triunghi, Mariti'a Mihailu 2 chilo scama, An'a Tincu cu mai multe dame 1 1/2 chilo scama.

Bucuresci, 19 Iuliu 1877.

Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.
Comitetulu centralu Nr. 575.

Domniei sele dlui Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Pentru sum'a de 25 florini, ce a-ti binevoitu a ne mai tramite cu epistol'a d-vóstra dela 11 Iuliu amu onóre a ve inaintá recepis'a cassariului Nr. 377.

Primiti, ve rogu domnulu meu, asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dim. Ghic'a m/p. I. S. Bobocu m/p.
presied. secret.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate prin dlu Andreic'a din Campeni si tramise prin post'a locala principelui d. Gr. Ghic'a presedintele societáti române „Crucea rosie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Sofi'a Patitia 5 fl., Anani'a Mol-

dovanu 50 fl., Unulu 5 fl., Andreic'a 20 fl., Sebastianu Corchesiu 2 fl., Rosali'a Decianu 5 fl., Reveca lui Tanase 6 fl., Gerasimu Morariu 1 fl., Ioanu Palade 1 fl., Basiliu Motora 1 fl., Augustinu Coltoru 1 fl., Ioane Bosdocu 1 fl., Clemente Aiudeanu 1 fl., Const. Coitisielu 2 fl., Mihailu Contesu 1 fl., Funduiu Petru 1 fl., T. C. Gerasimu 1 fl., Dionisiu Palade 1 fl., Simione Pasca 2 fl., Avramu Zsoldisiu 1 fl., Petru Zsoldisiu 2 fl., Basiliu Sabau 1 fl., Basiliu Patiti'a 50 cr., Unu munteanu 2 fl., Nicolau Ariesianu 1 fl., Haghi Gidr'a 3 fl., Nicodimu Cothisielu 1 fl., Petru Nicul'a 2 fl., Iuliu Porutiu 5 fl., Nicolau Motora 2 fl., Ioane Balea 10 fl., Ioane Birl'a 1 fl., Mendel Lövy 50 cr., Alesandru Darabantu 5 fl., Carolin'a Balea 1 fl., Mihailu Gambasiu 2 fl., Gerasimu Candrea 6 fl., N. N. 2 fl., Ilie Dascalescu 1 fl., Ioanu Gitta 1 fl., Nicolae Teocu 1 fl., Georgiu Corchesiu 1 fl., Sigmundu Lövy 2 fl., Keppich Samuelu 1 fl., Ioane Todea Pop'a 1 fl., Ioane Coste 1 fl., Nicolau Corchesiu 1 fl., Ioane Todea 2 fl., Matiesiu Dumitru 1 fl., Rubinu Leu 1 fl., Alesandru Todea unu taleru = 2 fl. 10 cr.

Sum'a totala 179 fl. 10 cr.

Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.
Comitetulu centralu Nr. 644.

Domniei Sele domnisiórei Eufrosin'a Cirlea si Eufemi'a Piposiu in Alb'a-Iuli'a.

Domnisiór'a mea! Amu primitu epistol'a D-Vóstre ce mi-ati facutu onóre a-mi adresá la 9 Iuliu impreuna cu banii tramisi (476 lei si 25 bani).

Amu onóre a ve inaintá pe lâng'a aquesta recipis'a Nr. 376, si a ve exprimá recunoscinti'a nóstra pentru stariinti'a ce puneti de a veni in ajutoriulu fratiloru si fiiloru nostri care se lupta pentru sustienerea drepturiloru si independintei române.

Asigurandu-ve ca voiu dá publicitáti pre cátu se va puté mai neintardiatu list'a de persoanele care au binevoitu a contribui, ve rogu sa binevoiti a primí asigurarea pré osebitei mele consideratiuni.

Bucuresci, 1877 Iun'a Iuliu.

Dimitriu Ghic'a, m/p.
presiedinte.

Ioanu S. Bobocu, m/p.
secretariu.

Continuarea contribuirilor de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Colect'a X.

prin dlu Alessandro Lebu proprietariu in Cacov'a.

	lei.	fl.
Alessandru Lebu	200	—
Ioanu Stroi'a Clopotielu	40	—
Comanu Stoi'a	10	—
Stefanu Stroi'a	—	5
Comanu Miclausiu	5	—
Alesandru Hanzu	5	—
Bucuru Giogaranu	5	—
Alesandru Pop'a	5	—
Constantinu Giurgiu	5	—
Ioanesiu Stroi'a	5	—
Ioanu Hanzu	—	2
Giurcu Miclausiu	—	2
Daniilu Pred'a	—	1
Vladu Cazanu	—	1
Vasiliu Baltesiu	—	1
de totu:	280	12

Transportulu sumei din colect'a IX: 2292 lei 50 bani 1438 fl. 5 cr.

Sum'a totala: 2572 lei 50 bani 1450 fl. 5 cr.

(Va urmá).

Inacést'a colecta se cuprindu si obiectele contribuite de dn'a Lebu, anume: 12 camesi, 30 metri de fasii si 25 dgr. scame, care impreuna cu cele-

alte se voru inaintá la loculu meni-tiunei.

Sibiu 19/31 Iuliu 1877.

Iudith'a Macellaru
colectanta.

Varietáti.

* *Drumu de feru.* In 15/27 Iuliu, dice „L'Orient“, s'au inceputu lucrările la gar'a internatiunala dela Ver-ciorov'a. Gar'a acést'a va costá mai bine de unu milionu. Drumulu de feru dela Temisiór'a prin Mehadi'a si Or-siov'a se va terminá si dá cerculatiunei in anulu urmatoriu, celu multu in lun'a lui Augustu.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Iuliu (1 Aug.) 1877.

Metalicele 5%	62	70
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67	20
Imprumut. de statu din 1860	75	15
Actiuni de banca	114	50
Actiuni de creditu	794	—
London	157	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	123	25
„ „ „ Temisiorene	75	—
„ „ „ Ardelenesci	74	50
„ „ „ Croato-slavone	73	50
Argintu	108	30
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli)	9	86
Valut'a nóua imperiale germána	60	45

Nr. 27.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu preotiescu in vacant'a parochia gr. or. a Carcedii (Kertsed) de clas'a a III-a ppresbiteratulu Turdei, se escrie concursu.

Cu acestu postu este impreunatu venitulu urmatoriu: casa parochiala cu alte edificii necesare, gradina tienátore de dens'a, cimiteriulu jumetate cu pomi, trei pamenturi arátore de 20 ferdele semanatura de tómna, — fenatiu de 2 cara de fênu, un'a via, dela 36 familii câte dóue ferdele bucate in jumetate gráu si cucuruzu, — stol'a epitrafirului indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu pofiti a-si asterne concursele sele, in sensulu stat. organicu, pâna in 6 Augustu a. c. cătra sinodulu parochialu, si a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefiptu.

Agarbiciu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu, m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. prot. 173.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatorescu de a II, si a III-a clasa la scól'a capitala gr. or. din Zernesci, protopresbiteratulu Branului, se deschide concursu cu terminu pâna la 28 Augustu a. c. st. v., in care di va fi si alegerea, cu emolumentele si conditiunile urmátorie:

Invetiatoriulu clasei a II va primí unu salariu anualu de 175 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' celu de clas'a a III va primí unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cu prospecte de inaintare.

Dela competenti se cere a-si instruí recursele loru conformu statutulu organicu avendu celu putienu 4 clase gimnasiale.

Recursele astfelu instruate si stilisate cătra comitetulu parochialu, au a se tramite celu putienu cu 4 dile inainte de alegere, Reverendissimulu Domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu I alu Brasiovului si administratore alu tractului Branu la Brasiovu.

Zernesci, 15 Iuniu 1877.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Coms'a,
parochu si presiedinte.

In contielegere cu Rev. D. protopopu.